

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ

ЗАПОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ
МЕДИКО-ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ імені О. О. БОГОМОЛЬЦЯ

*ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
Міжнародної науково-практичної
онлайн-конференції*

**«АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ЛІНГВОДИДАКТИКИ:
ТРАДИЦІЇ ТА НОВАТОРСТВО»**

09-10 листопада 2023 року

м. Запоріжжя
2023

Міжнародна науково-практична онлайн-конференція «Актуальні питання лінгводидактики: традиції та новаторство» зареєстрована Державною науковою установою «Український Інститут науково-технічної експертизи та інформації» МОН України (Повідчення № 337 від 04 липня 2023 року).

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ:

Колесник Юрій Михайлович – голова оргкомітету, ректор Запорізького державного медико-фармацевтичного університету, доктор медичних наук, професор, Заслужений діяч науки і техніки України.

Туманський Валерій Олексійович – співголова, проректор з наукової роботи Запорізького державного медико-фармацевтичного університету, доктор медичних наук, професор, Заслужений діяч науки і техніки України.

Авраменко Микола Олександрович – співголова, перший проректор Запорізького державного медико-фармацевтичного університету, кандидат фармацевтичних наук, доцент.

Моргунова Світлана Андріївна – співголова, проректор з науково-педагогічної, навчальної роботи та якості освіти Запорізького державного медико-фармацевтичного університету, кандидат біологічних наук, доцент.

Рагіна Жанна Михайлівна – секретар, декан І міжнародного факультету Запорізького державного медико-фармацевтичного університету, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри мовної підготовки.

Васецька Лариса Іванівна – керівник Центру підготовки іноземних громадян Запорізького державного медико-фармацевтичного університету, кандидат педагогічних наук, доцент.

Гейченко Катерина Іванівна – завідувач кафедри мовної підготовки Запорізького державного медико-фармацевтичного університету, кандидат педагогічних наук, доцент.

Гриценко Ольга Вікторівна – кандидат філологічних наук, доцент кафедри мовної підготовки Запорізького державного медико-фармацевтичного університету.

Литвиненко Ніна Павлівна – завідувач кафедри мовної підготовки Національного медичного університету ім. О.О. Богомольця, доктор філологічних наук, професор.

Соловійова Ольга Володимирівна – кандидат державного управління, доцент Центру підготовки іноземних громадян Запорізького державного медико-фармацевтичного університету.

Дмитрієв Вадим Сергійович – керівник Центру дистанційної освіти і телемедицини та якості освіти Запорізького державного медико-фармацевтичного університету.

Реутська Яна Анатоліївна – провідний фахівець Центру дистанційної освіти і телемедицини та якості освіти Запорізького державного медико-фармацевтичного університету.

Пишнограєв Юрій Миколайович – кандидат фізико-математичних наук, доцент кафедри медичної та фармацевтичної інформатики і новітніх технологій Запорізького державного медико-фармацевтичного університету.

Притула Віктор Анатольович – керівник Центру комп'ютерних технологій.

**А 43 Актуальні питання лінгводидактики: традиції та новаторство: збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної онлайн-конференції. – Запоріжжя, ЗДМФУ, 2023. – 122 с.
<https://doi.org/10.6084/m9.figshare.24599550>**

Збірник містить матеріали учасників Міжнародної науково-практичної онлайн-конференції «Актуальні питання лінгводидактики: традиції та новаторство» з проблем впровадження сучасних новітніх технологій в навчальний процес під час підготовки здобувачів вищої освіти України та Європи. Особливої уваги заслуговують доповіді щодо нових методів, засобів і форм у викладанні української мови як іноземної в медичних вишах, її популяризації та «чистоти».

Матеріали збірника стануть у нагоді освітянам-предметникам.

За зміст і достовірність матеріалу відповідальність несуть автори тез.

ОСОБЛИВОСТІ НАВЧАННЯ НАУКОВОМУ СТИЛЮ МОВЛЕННЯ БОЛГАРСЬКИХ СТУДЕНТІВ НА ЗАНЯТТЯХ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

Інна Абрамова

доцент Центру підготовки іноземних громадян Запорізького державного медико-фармацевтичного університету

Вступ. Постановка проблеми. Запити іноземних студентів щодо навчання науковому стилю мовлення на заняттях з української мови сьогодні очевидні, тому що дозволяють вирішувати різні завдання в їх навчально- професійній діяльності.

Саме тому минулого навчального року у Центрі підготовки іноземних громадян був впроваджений курс «Науковий стиль мовлення» для болгарських студентів 2 курсу спеціальності 226 «Фармація, промислова фармація».

Означений курс сприяє формуванню достатньої мовної бази і є основою для підготовки до складання ліцензійного іспиту «Крок 1».

Зацікавленість болгарських студентів науковим стилем мовлення обумовлена тим, що вони досить часто беруть участь у наукових конференціях, семінарах, на старших курсах виконують різні наукові проекти.

Мета дослідження: проаналізувати особливості навчання науковому стилю мовлення болгарських студентів на заняттях з української мови.

Однією з особливостей навчання науковому стилю мовлення є орієнтація на майбутню професію, ознайомлення болгарських студентів з науковим стилем мовлення на базі спеціальних дисциплін, зокрема біохімії, мікробіології, вірусології та імунології. Курс «Науковий стиль мовлення» зорієнтований на оволодіння іноземними студентами лексикою та синтаксичними конструкціями, необхідними для вивчення медико-біологічних дисциплін, вироблення умінь і навичок оперування термінологією професійного спрямування.

Результати дослідження. Під час навчання науковому стилю мовлення у болгарських студентів формуються комунікативні компетенції, які передбачають вміння користуватися всіма видами мовленнєвої діяльності (читання, аудіювання, говоріння, письмо), забезпечуючи оволодіння фаховою термінологією.

Вивчаючи курс «Науковий стиль мовлення», іноземні студенти усвідомлюють, що українська мова є засобом наукового спілкування. Тому метою навчання науковому стилю мовлення у медико-фармацевтичному навчальному закладі є те, щоб студенти вміли читати і перекладати наукову літературу зі свого фаху, розвивали навички монологічного висловлювання та діалогічного мовлення на навчально-професійну тематику.

Джерелом актуальної та фахової інформації для болгарських студентів є наукові тексти «Віруси», «Ендокринна система», Загальна характеристика галогенів», «Формені елементи крові», «Асиміляція», «Склад клітини» тощо, зміст яких відповідає матеріалу, який вивчається з певної дисципліни. Розуміння наукового тексту українською мовою, вміння його відтворити, складання номінативного та питального планів до нього, є для болгарських студентів необхідними видами мовленнєвої діяльності, і вимагає вироблення певних мовних навичок і вмінь.

Науковий текст є основою для створення певної комунікативної ситуації, під час якої потрібно не тільки зрозуміти текст, але й відтворити його в бесіді. Для розуміння й сприймання тексту студентам пропонуються використання лексико-граматичних конструкцій, наприклад:

розрізнати що? (O4), де? (O6), за чим? (O5);

відносити що? (O4), до чого? (O2);

поділяти що? (O4), на що? (O4), за чим? (O5).

На заняттях з наукового стилю мовлення відпрацьовуються мовленнєві моделі, які покращують результат навчання іноземних студентів.

Система післятекстових вправ, які пропонуються іноземним студентам, сприяє ефективному формуванню наукового стилю мовлення під час вивчення української мови.

Висновки. Отже, наукові тексти збагачують словниковий запас іноземців, зокрема термінологічний. Від змісту наукового тексту й наповнення його специфічною

термінологією та різними лексико-граматичними конструкціями залежить процес засвоєння болгарськими студентами наукового стилю мовлення.

Література

1. Васецька Л.І. Українська мова: науковий стиль мовлення. Частина II: практикум для слухачів-іноземних громадян довузівського етапу навчання /Уклад.: Л.І. Васецька, Д.О. Завгородня, Ю.В. Чорна. Запоріжжя : ЗДМУ, 2023. 129 с. : іл.
2. Васецька Л.І. Граматика української мови: Навчальний посібник для студентів-іноземців вищих медичних закладів / Васецька Л.І., Алексєєнко Т.М., Сидоренко О.В. Запоріжжя, 2023. 206 с.
3. Голованенко Є.О. Науковий стиль мовлення (основний курс) для студентів-іноземців підготовчого відділення медико-біологічного профілю [Текст]: навч. посіб / Є.О. Голованенко, О.П. Коньок, А.В. Шевцова, Л.М. Яременко. уми: СумДУ, 2020. 104 с.

СТОРИТЕЛІНГ У НАВЧАННІ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ

Тетяна Алексєєнко

старший викладач кафедри мовної підготовки Навчально-наукового інституту міжнародної освіти
Харківського національного університету імені В.Н.Каразіна

Іноземні студенти українських ЗВО опановують українську мову для інклюзивного спілкування у відповідних комунікативних сферах. Цього можна досягти завдяки достатньо розвиненій комунікативній компетентності. Педагогічні умови викладання української мови як іноземної (УІМ) за останні роки суттєво змінилися. По-перше, відповідно до навчальних планів суттєво скорочено кількість аудиторних годин. По-друге, існують особливі стратегії навчання сучасної молоді з кліповим мисленням, яка сприймає інформацію одночасно різними каналами. По-третє, у сучасних ЗВО активно використовують змішане навчання. Окреслена ситуація зумовлює пошук технік навчання УІМ, які є найбільш ефективними для формування комунікативної компетентності іноземних студентів, зокрема в процесі навчання україномовної мови. Тож метою нашої доповіді є опис однієї з таких технік – сторітелінгу.

Наше теоретичне припущення підтверджує загальну гіпотезу про те, що, враховуючи педагогічні умови сучасних українських ЗВО, техніку сторітелінгу слід використовувати не як базову в навчанні УІМ, а для активізації вивчених лексичних одиниць і граматичних конструкцій, а також для розвитку мовленнєвих навичок у різних комунікативних сферах: соціально-побутовій, навчально-науковій, навчально-професійній. Наше теоретичне припущення також складається з двох часткових гіпотез: 1) активне використання конвергентних текстів на дистанційних заняттях з УІМ зробило б сприйняття іноземної мови більш орієнтованим на психічні особливості сучасного студента з його багатоканальною активністю в життєвому середовищі; 2) україномовний навчальний варіант модифікованої методики сторітелінгу можна використовувати з іноземцями будь-якого рівня володіння українською мовою, а також на різних етапах і формах навчання (як україномовної, так і англійськомовної).

Проведений експеримент детально описано у нашій попередній публікації [1], а зараз окреслимо результати використання техніки сторітелінгу у процесі навчання УІМ іноземних студентів ЗВО України.

Розроблена модифікована техніка сторітелінгу створила ефект максимального занурення у спілкування українською мовою для іноземних студентів: що сприяло розвитку монологічних мовленнєвих навичок. Успіх використання техніки сторітелінгу значною мірою залежить від того, наскільки обрана розповідь відповідає мовному та загальнокультурному рівню іноземних студентів. Наприклад, на початковому етапі особливо важливо повне розуміння почутого. Цього можна досягти шляхом підбору оповідань, лексики та граматики, які відповідають навчальній програмі з УІМ. Коли потрібно ввести нові елементи (слово, вираз чи граматичну конструкцію), необхідно негайно пояснити їх

ЗМІСТ

<i>Інна Абрамова.</i> ОСОБЛИВОСТІ НАВЧАННЯ НАУКОВОМУ СТИЛЮ МОВЛЕННЯ БОЛГАРСЬКИХ СТУДЕНТІВ НА ЗАНЯТТЯХ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ.....	3
<i>Тетяна Алексєєнко.</i> СТОРИТЕЛІНГ У НАВЧАННІ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ	4
<i>Inna Aronenko, Kateryna Shubkina.</i> FOREIGN STUDENTS' MOTIVATION TO STUDY LATIN MEDICAL TERMINOLOGY.....	5
<i>Вікторія Блідченко-Найко, Тетяна Лозова.</i> ВИКОРИСТАННЯ МУЛЬТИМЕДІЙНИХ ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ.....	7
<i>Лариса Богиня.</i> ДО ПИТАННЯ ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ ІНОЗЕМНИХ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ У ПРОФЕСІЙНІЙ СФЕРІ.....	8
<i>Людмила Богославська, Лілія Сенік.</i> ПРОБЛЕМИ АУДІЮВАННЯ ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ ПРИ НАВЧАННІ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ-МЕДИКІВ ПРОФЕСІЙНОМУ СПІЛКУВАННЮ.....	10
<i>Галина Булаткіна.</i> НАВЧАННЯ ВИДІВ МОВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У НАВЧАЛЬНО-ПРОФЕСІЙНІЙ ТА ПРОФЕСІЙНІЙ СФЕРАХ СПІЛКУВАННЯ.....	12
<i>Лариса Васецька.</i> ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ СПІЛКУВАННЯ НЕРІДНОЮ МОВОЮ ІНОЗЕМЦІВ НА ДОВУЗІВСЬКОМУ ЕТАПІ ПІДГОТОВКИ.....	13
<i>Галина Волкова.</i> НАВЧАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ МАЙБУТНІХ ЛІКАРІВ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ.....	15
<i>Юрій Ганошенко.</i> КУЛЬТУРЕМИ УКРАЇНСЬКОГО ЛІНГВОПРОСТОРУ ТА МЕТОДИЧНІ ЗАСОБИ ЇХ ОПАНУВАННЯ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ІНОЗЕМНИМИ ЗДОБУВАЧАМИ.....	16
<i>Катерина Гейченко.</i> ЧИСТОТА СУЧАСНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ – ЗАПОРУКА ДУХОВНОГО РОЗВИТКУ НАЦІЇ.....	17
<i>Світлана Гнатенко.</i> СУЧАСНІ ВИМОГИ ТА ТЕХНІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ РОЗМІЩЕННЯ ІЛЮСТРАТИВНОГО МАТЕРІАЛУ ПІД ЧАС ПІДГОТОВКИ НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОЇ ЛІТЕРАТУРИ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ.....	19
<i>Олена Гордієнко.</i> НАВЧАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ СЛОВНИК, ЯК НЕВІД'ЄМНА СКЛАДОВА ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ СТУДЕНТІВ.....	21
<i>Євгенія Дмитерко.</i> ПСИХОЛОГІЧНІ, СОЦІОКУЛЬТУРНІ ТА ЕТИЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ СТУДЕНТА МЕДИЧНОГО ЗВО.....	24
<i>Ірина Зозуля.</i> ЕЛЕКТРОННІ ПОСІБНИКИ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ: СУЧАСНИЙ СТАН І ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ.....	25
<i>Ірина Іваненко.</i> ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ ОНЛАЙН ЗАСТОСУНКІВ ДЛЯ ВИКЛАДАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ СТУДЕНТАМ-МЕДИКАМ.....	27